gemeente Staphorst

Raadsvoorstel

Raadsvergadering: 31-05-22
Kenmerk: ADV/22 - 16389
Zaaknr: Z41383
Datum voorstel: 17-5-2022
Portefeuillehouder: Burgemeester J. ten Kate
Informant: dhr. H. Ganzeboom

Onderwerp: Krediet Opvang vluchtelingen Oekraïne

Voorstel
Ten behoeve van de opvang van Oekraïense vluchtelingen een krediet beschikbaar stellen van:
€ 392.250 voor het verstrekken van leefgeld;
€ 453.550 voor het realiseren en exploiteren van een gemeentelijke Opvanglocatie;
€ 544.850 voor het faciliteren van de vluchtelingen.
De kosten dekken uit de algemene reserve voordat de middelen beschikbaar komen vanuit de nog te verschijnen Rijksregeling opvang en verstrekkingen Oekraïne.

Inleiding
Sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne op 24 februari 2022 is er in Europa een vluchtelingenstroom op gang gekomen. In heel Europa melden zich Oekraïense vluchtelingen, ook in Nederland. De minister van Veiligheid en Justitie heeft per Regeling van 1 april 2022 de burgemeesters opgedragen om binnen de gemeente zorg te dragen voor de opvang van de ontheemden, waaronder het aanbieden van een opvangvoorziening. De grondslag daarvoor ligt in de Wet verplaatsing bevolking (uit 1952).
In dit verband heeft het kabinet al op 7 maart 2022 de volgende opdracht neergelegd bij het Veiligheidsberaad en de Veiligheidsregio's:
Coördineer de realisatie van opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Daarbij moeten per veiligheidsregio in de loop van mei 2022 2.000 opvangplekken gerealiseerd zijn. Er moet rekening worden gehouden met een looptijd van tenminste zes maanden.

Naast deze opdracht is een tweede opdracht voor de Veiligheidsregio geformuleerd:
Zorg voor een coördinatiepunt voor COA-opvang van asielzoekers uit andere landen. Dit is nader toegelicht: "Houd bij de zoektocht naar opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen ook rekening met de opgave voor de opvang van andere groepen asielzoekers door het COA en stimuleer gemeenten om oog voor beide opgaven te houden. Richt een coördinatiestructuur op die past bij de specifieke situatie in de regio, waarbij COA aansluit."
Dit deel van de opdracht heeft als bedoeling de overvolle AZC's te ontlasten en daarmee de doorstroom in de asielketen opnieuw op gang te brengen. Door gebrek aan huisvestingsmogelijkheden binnen de gemeenten is er een ernstig gebrek in de doorstroomcapaciteit.

Ons voorliggende voorstel heeft betrekking op de *eerstgenoemde* opdracht. Voor een belangrijk deel geeft onze gemeente inmiddels invulling aan deze opdracht. We hebben aan de Staphorster Kerkweg 50

in Staphorst een voorziening ten behoeve van de opvang van maximaal 60 personen gerealiseerd. De opvang is open sinds 25 april en inmiddels volop in exploitatie.
Daarnaast worden (op dit moment) circa 125 Oekraïense vluchtelingen opgevangen op particuliere locaties. Deze groep faciliteren we door leefgeld te verstrekken, activiteiten, ondersteuning, begeleiding en onderwijs aan te bieden.

Argumenten

1.1 De raad is budgetverantwoordelijk

De uitvoering van de regelingen voor de opvang van vluchtelingen is voor een belangrijk deel opgedragen aan de burgemeester (bestuursorgaan) en secundair aan het college. De rol van uw raad in de uitvoering is beperkt.
Die uitvoering is natuurlijk niet mogelijk zonder financiële middelen. Uw raad dient daarom ook met de aanpak in te stemmen.

Kanttekeningen

Zie in de paragraaf Financiën onder het laatste kopje "*Risico's*"

Financiën, Belastingen, risico's en beheersmaatregelen

Alle uitgaven/kosten die met dit voorstel gemoeid zijn worden momenteel voorgefinancierd en later door het Rijk vergoed. Uitgangspunt is meermalen door de regering naar voren gebracht: gemeenten gaan er financieel niet op achteruit. In onderstaande begroting is een surplus opgenomen, de verantwoording hierover vindt achteraf plaats.
De regelingen op basis waarvan vergoeding plaatsvindt zijn aangekondigd, maar nog niet bekend gemaakt. Zowel wat betreft de leefgeldregeling als voor beheer/exploitatie van de gemeentelijke opvang is er technisch gesproken sprake van een specifieke uitkering (SPUK); inhoudelijk is nog niets bekend. Hieronder is de begroting opgenomen die de basis vormt voor dit voorstel.

	begroting	
Uitgaven faciliteren vluchtelingen		
Ondersteuning vrijwilligers, activiteiten en inzet interne uren	€	396.000
Onvoorzien	€	47.158
Surplus	€	101.693
	€	544.850
Uitgaven exploiteren gemeentelijke opvang		
Huren, bouwkundige aanpassingen en inrichting locatie	€	179.750
Locatiebeheer, gebruikerskosten en beveiliging	€	273.800
	€	453.550
Uitgaven leefgeld		
Verstrekking leefgeld Gemeentelijke en Particulieren Opvang	€	392.250
Totaal uitgaven	€	1.390.650
Inkomsten SPUK		
SPUK Gemeentelijke Opvang	€	1.092.000
SPUK Particuliere Opvang	€	298.650
Totaal inkomsten	€	1.390.650

Ons voorstel is gebaseerd op bovenstaand voorstel, waarbij we onderscheid maken tussen:
* middelen ten behoeve van het leefgeld: € 298.650 (particuliere opvang, uitgangspunt is de aanwezigheid van gemiddeld 125 personen) + € 93.600 (gemeentelijke opvang) = € 392.250
* middelen ten behoeve van het exploiteren van de gemeentelijke opvang: € 453.550 en
* middelen ten behoeve van het faciliteren van de vluchtelingen: € 544.850.

BTW compensatie
We verwachten dat BTW op de uitgaven verrekend kan worden via het btw-compensatiefonds. Hierover is echter nog geen bevestiging verkregen.

Risico's
-Er zit een onzekerheid in de benodigde duur van de opvang en het aantal op te vangen Oekraïners.
-Daarnaast is de precieze inhoud van de financieringsregeling van het Rijk nog onbekend. De regeling is aangekondigd (onder andere in een brief aan de Tweede kamer van 6 april 2022 – zie bijlage), maar nog niet gepubliceerd.
-Over de termijn waarop de regeling eindigt is nu niets te zeggen.
-Over de vergoeding van de kosten voor het onderwijs is nu niets definitief bekend. We gaan er nu vanuit dat deze kosten vergoed worden binnen de onderwijssector. Mogelijk zijn er onderdelen die daarbinnen niet bekostigd worden. Daarnaast kan ook voorfinanciering van onderwijsvoorzieningen aan de orde zijn en kan worden gevraagd om afdekken personeelsrisico's.

Uitvoering
De gemeentelijke opvang is open sinds 25 april jl. en blijft in gebruik zolang daar behoefte aan is.
Op de duur van de particuliere opvang hebben wij geen invloed.

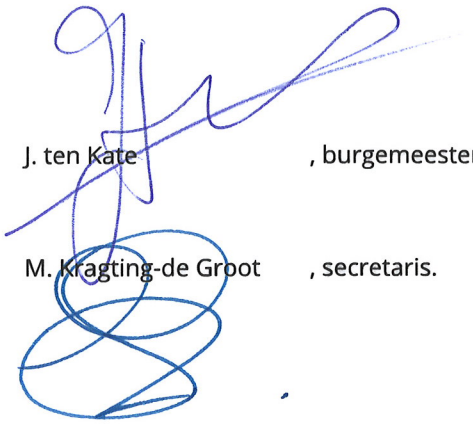
Communicatie
De fractievoorzitters zijn op 23 maart, 14 april en 17 mei door de burgemeester op de hoogte gebracht/bijgepraat van/over de stappen die de burgemeester c.q. het college zouden zetten m.b.t. de opvang.
Per 1 juni 2022 willen we u maandelijks via een memo op de hoogte brengen van het financiële verloop van dit project.

De Veiligheidsregio IJsselland heeft u vanuit haar verantwoordelijkheid periodiek geïnformeerd met een nieuwsbrief; het is de bedoeling dit te continueren.

Digitaal bijgevoegd / ter inzage liggende stukken
- Ministeriële regeling van 1 april 2022 inzake regels voor de huisvesting en verzorging van ontheemden als gevolg van oorlogsgeweld in Oekraïne.
- Opdracht van het Rijk aan Veiligheidsregio's (versie 28 maart 2022)
- Brief staatssecretaris Justitie en Veiligheid van 6 april 2022

gemeente Staphorst

Burgemeester en wethouders van Staphorst,

J. ten Kate , burgemeester.

M. Kragting-de Groot , secretaris.